

SKÄRGÅRDARNAS RIKSFÖRBUND

Till
Riksdagsledamöter i jordbruksutskottet
Riksdagsledamöter med skärgårdskontakt

Synpunkter på regeringens proposition 2003/04:51 **Kust- och insjöfiske samt vattenbruk.**

Propositionen kring kustfisket och vattenbruket har emotsetts med stort intresse en längre tid. Det är ett för skärgården stort och viktigt område som skall behandlas. Kustfisket är faktiskt den enda areella näringsgren som verkligen är reserverad för skärgården och där den bofasta befolkningen har en förtur och speciella möjligheter att utveckla sitt företagande. Kustfisket är ofta en avgörande del i många familjeföretags ekonomi som också gör att de faktiskt bor kvar året runt i skärgården.

Besvikelse

Det är därför med besvikelse vi läser propositionen. Viktiga frågor angrips inte tydligt och offensivt för att stärka optimismen för kustfisket och dess utvecklingsmöjligheter. Frågan om en övergång till utveckling av lokal förvaltning med samverkan i fiskevårdsområden med olika intressenter missar man. Det blir en starkt begränsad försöksverksamhet istället. Kustfiskets finansiering kring fiskevård och förvaltning undviker man också att lösa. Trots att alla vet att det går alldeles utmärkt att lösa i alla fiskevårdsområden i insjöar. Trots att alla vet att det systemet har sedan länge accepterats.

Positivt med nationell politik

Även om vi inleder med centrala kritiska synpunkter så skall också de positiva framhållas. Det är bra med anslaget att skapa en nationell politik för kust- och insjöfisket samt för fritidsfisket och vattenbruket. Innehållet och förslagen i propositionen är i många direkta sakfrågor bra och angelägna. Ett samlat grepp behövs för fiskevården. Biologiska förhållanden kommer att kräva både tillsyn och åtgärder för att ett uthålligt och givande kustfiske skall finnas för framtiden.

Vi tycker också att det är bra att propositionens anger att fiskeripolitiken skall utformas så att näringslivet, och då speciellt kustens och skärgårdens näringsliv gynnas. Kustfisket är en mycket stor resurs att utveckla vidare i nya former för skärgårdens många småföretag.

Men vi önskar att ett tonläge kring "brukande" är centralt i den nationella politiken för kustfisket. De som satsar på näringsverksamhet måste veta detta. Vi känner att aspekterna kring bevarandebestånden dominerar idag. De måste givetvis vägas in. Men perspektivet måste vara att kustfisket är en resurs och att resursen skall uthålligt kunna brukas.

Begränsningar på enskilt vatten

I det sammanhanget vill vi beröra frågorna kring begränsningar av fisket även på enskilt vatten. Så länge som redskapsbegränsningen motiveras av biologiskt underbyggda hotbilder för fiskarter har vi givetvis förståelse för detta. Inskränkningar skall då givetvis gälla även för yrkesfisket och handredskapsfisket. Men att av mer principiella skäl begränsa fiskerätten på privat ägda fiskevattnen motsätter vi oss bestämt. Ägarnas och brukarnas möjligheter till husbehovsfiske måste finnas kvar så länge inte allmänna inskränkningar i fisket måste ske. Detta är en princip kring äganderätten som vi inte ger avkall på.

Framtidens möjligheter

När vi läser propositionen saknar vi tillräckligt tydlig förståelse för företagsamhetens möjligheter. Skärgården kännetecknas av kombinerade näringar. Nya kombinationer kring kustfisket kan också utvecklas. Här finns yrkesfiske, fisketurism, förädling, fiskodling samtidigt med sina olika förutsättningar. Vi vill att kustfiskepolitiken tydligare ser positiva utvecklingsmöjligheter kring detta. Då måste också en medveten satsning ske på dessa positiva möjligheter. Där fiskevårdsområden kan bildas som vill ta tillvara framtida utvecklingsmöjligheter på ett positivt sätt skall detta underlättas. Där skall alltså den motsätliga principen om "fritt fram" för en kategori upphävas och istället infogas i en samverkan. Detta skall väl inte vara så kontroversiellt. **Den som fiskar för sitt nöje borde väl rimligen kunna tvingas in i ett samarbete med dem som fiskar för sitt bröd.**

Det är möjligt att regeringen är alltför sent ute. Framtidstron i kustfisket är inte hög idag. Antalet unga som satsar på fisket går lätt att räkna. Men med en tydlig signal att nu gäller en tydlig offensiv, företagsvänlig politik för kustfisket och att detta är ett led i arbetet för en levande skärgård, kan förhoppningsvis ge resultat.

Varför är gratis fiske viktigare än fiskevård?

Den knäck, verklig och psykologisk, som kustfisket fick 1985 med införande av gratis handredskapsfiske på ostkusten och i de stora sjöarna kan delvis repareras. Vi anser att alla som vill, skall kunna fortsätta att fiska även i framtiden. Men vi kräver att man då faktiskt ingår i en gemenskap med ansvar för förvaltning av resursen genom att fiskevårdsområden bildas. Detta ansvar för framtiden läggs lokalt men med nationell insyn. Samtidigt löser man finansieringen av fiskevården för kustfisket. Den som vill fiska kan lätt köpa ett fiskekort. Varför skall detta vara kontroversiellt? Varför tror regeringen att fisketurismen på kusten är så mycket sämre utvecklad än den är i insjöarna och att så lite skett efter 1985? Propositionens argument för att bibehålla ett gratis handredskapsfiske är att "det är en viktig del av många människors fritid"!! Vad är inte det? Tänk om allt som är viktigt för människors fritid skall vara gratis - även när man vet att det innebär en stor risk för misshushållning av resurser.

Kommersiell exploatering

En speciellt svår och faktiskt mycket tråkig aspekt på dagen förhållanden är den möjliga framtida utvecklingen av kommersiell exploatering av det fria handredskapsfisket. En sådan utveckling skulle troligen slutligt sänka allt intresse för fiskevård på kusten. Kvar blir staten som kommer att få kravet att stå för kostnaderna för fiskevården eftersom det är staten som i sitt beslut bjuder alla till fritt fiske.

Fiskevårdsområden är lösningen

Löser man bara upp knuten om fiskevårdsområden på kusten och i de stora insjöarna så kommer det att komma en rad intressanta lösningar. De kommer att offensivt marknadsföra

sig för att få många besökare, att vara bästa skärgårdsvattnet, att erbjuda bästa gäddfisket, och så vidare. Regeringen underskattar den ekonomiska potentialen för skärgården i en utveckling av kustfisket.

Den försöksverksamhet med fiskevårdsområden som föreslås i propositionen är egentligen onödig. Kunskaperna om att inrätta sådana finns redan. Givetvis är det dock viktigt att de önskade försöken koncentreras till sådant som öppnar för en framtida bra lösning för kustfisket största trauma - bristen på uthållig lokal förvaltning.

Vattenbruket

Propositionens förslag kring vattenbruket är bra. Tillståndsgivningen tydligare kopplad till verkliga utsläpp och inte teoretiska spekulationer ger rätt signaler för framtiden. Likaså inriktningen kring arbetet med planeringen kring tillståndsgivning.

Den 23 januari 2004
För Skärgårdarnas Riksförbund

Bengt Almkvist
ordförande